

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/30433-1
Saksbehandler Jon Halvard Eide

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	07.10.2025

Tilskudd til Demokratiuka og Europakonferansen om Demokrati og Menneskerettigheter

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Agder fylkeskommune bevilger kr. 300 000 til Europakonferansen om Demokrati og Menneskerettigheter i Kristiansand for 2026, med muligheter for forlengelse dersom konferansen videreføres i 2027 og fremover.
2. Beslutning om finansiering for 2026 og med mulighet for fast tilskudd utover i perioden tas i forbindelse med behandlingen av budsjett/HØP.

Vedlegg

Sammendrag

Det er nå utarbeidet en ny modell for organisering og finansiering som legger til rette for videreføring av Demokratiuka og Europakonferansen i Kristiansand fra 2026 og framover med bredere partnerskap og ny finansieringsstruktur. Agder fylkeskommune er allerede partner i avtalen om Europakonferansen i Kristiansand og har bidratt årlig med kr. 300.000. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at Agder fylkeskommune bevilger kr. 300 000 til Europakonferansen om Demokrati og Menneskerettigheter i Kristiansand for 2026, med muligheter for forlengelse dersom konferansen videreføres i 2027 og fremover.

Saksopplysninger

Europakonferansen for demokrati og menneskerettigheter ble arrangert for første gang på Europadagen 5. mai i 2020 i Kristiansand. Formålet med konferansen er å:

- Styrke demokrati, menneskerettigheter og ytringsfrihet i Europa.
- Legge til rette for samtaler og møter som bidrar til å sette demokrati på den internasjonale agendaen
- Involvere og styrke unges stemmer i arbeidet for demokrati

I sak 4/22 fra 15.02.2022 tok fylkesutvalget til orientering at administrasjonen i Agder fylkeskommune hadde sluttet seg til en intensjonsavtale om samarbeid for planlegging og gjennomføring av Europakonferansen.

I sak 4/23 fra 09.11.2023 tok fylkesutvalget oppsummeringen og evalueringen av Europakonferansen til orientering.

Agder fylkeskommune er partner i avtalen om Europakonferansen i Kristiansand og har bidratt årlig med kr. 300.000, men det er ikke tidligere fremmet egen sak om tilskuddet. Fylkesutvalget har fått informasjon om den administrative behandlingen i forbindelse med evalueringen.

Kristiansand formannskap vedtok i 2025 å kutte kr. 1,2 millioner ved å ikke gjennomføre Demokratiuka og Europakonferansen i 2026. Samtidig åpnet vedtaket for at Kristiansand kan være vertskap for lignende aktiviteter, forutsatt en annen fordeling av økonomiske og administrative kostnader. På bakgrunn av dette vedtok Formannskapet 19.juni 2025 at Kristiansand kommune fortsatt kan være vertskap for Demokratiuka og Europakonferansen også etter 2026 forutsatt at en langsiktig finansiering kommer på plass (se nærmere omtale nedenfor).

Ny modell for organisering og finansiering

Det er nå utarbeidet en ny modell for organisering og finansiering som legger til rette for videreføring av Europakonferansen med bredere partnerskap og ny finansieringsstruktur.

Finansiering for 2026

- Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør: kr. 500 000
- Sørfondet: kr. 750 000
- Øvrige stiftelser (SR-bank, DNB, etc.) : kr. 750 000
- **Agder fylkeskommune:** kr. 300 000
- KS: kr. 50 000
- Andre tilskudd (Prosjektrettet): kr. 350 000

Sum inntekter: kr. 2 700 000

Langsiktig finansieringsmodell

Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør har valgt å støtte prosjektet utenom ordinær søknadsprosess for å sikre videre drift. Samtidig koordinerer stiftelsen nå arbeidet med å etablere en langsiktig finansieringsmodell, med mål om en permanent løsning innen høsten 2026.

Følgende stiftelser har uttrykt interesse for videre støtte:

- Gjensidigestiftelsen
- Sparebankstiftelsen DNB
- Sparebankstiftelsen SR-Bank
- Cultiva

Kristiansand kommune viderefører en fasiliterende rolle som vertskap, med ansvar for deler av programmet, særlig knyttet til lokaldemokrati og internasjonal kontakt. Kommunens bidrag består av definerte interne fagressurser som for eksempel arbeid med likestilling, mangfold og inkludering, samt frivillighet og medvirkning.

Partnerskapet bak Demokratiuka og Europakonferansen består av:

- Europarådet
- KS
- **Agder fylkeskommune**
- Universitetet i Agder
- ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter
- Kilden teater og konserthus
- Vest-Agder-museet
- Kunstsilo
- Cultiva

Den nye modellen bygger på et bredt partnerskap med tydelig fordeling av roller, ansvar og finansiering.

Prosjektledelse og administrasjon: Kristiansand kommune har prosjektlederansvar.

Partnerskap og styring: Demokratiuka og Europakonferansen eies og utvikles i fellesskap av partnere fra europeiske, nasjonale og regionale aktører. Styringsgruppen har det overordnede ansvaret for retning, forankring og oppfølging av Demokratiuka og Europakonferansen. Fylkesdirektør Kristin Tofte Andresen har deltatt i styringsgruppen på vegne av Agder fylkeskommune.

Sekretariat: Opprettes med representanter fra partnerskapet. Sekretariatet har operativt ansvar for koordinering av Demokratiuka og fungerer som bindeledd mellom prosjektledelse, programråd og partnere.

Programråd: Etableres med representanter fra partnere og fagmiljøer. Rådet gir faglige innspill og bidrar til utviklingen av Europakonferansens program. Det endelige programmet godkjennes av styringsgruppen.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren mener at Demokratiuka og Europakonferansen de siste årene har utviklet seg til å bli en sentral møteplass for dialog om demokrati, ytringsfrihet og menneskerettigheter – med bred deltakelse fra både internasjonale aktører, ungdom og nasjonale og lokale fagmiljøer. Videre viser evalueringen for 2025 at arrangementene ble opplevd som relevante, godt gjennomførte og verdifulle av deltakere, arrangører og samarbeidspartnere.

Etter fylkeskommunedirektørens oppfatning har Demokratiuka og Europakonferansen potensial for å skape betydelige ringvirkninger for Kristiansand, både på kort og lang sikt. Disse arrangementene bidrar til å profilere byen som en ledende nasjonal og europeisk arena for samtaler om demokrati, ytringsfrihet og menneskerettigheter, og styrker dermed kommunens omdømme som en moderne, inkluderende og internasjonalt orientert by. Dette kan i sin tur gjøre Kristiansand til en attraktiv aktør for framtidige nasjonale og europeiske prosjekter og finansieringsordninger, samt at kommunen også blir mer attraktiv som arbeids- og bosted, spesielt for unge voksne og fagpersoner med samfunnsengasjement. Konferansen gir ellers økt aktivitet for hotell- og reiselivsnæringen, serveringsbransjen og transportsektoren.

Det er positivt at det nå er utarbeidet en ny modell for organisering og finansiering som legger til rette for videreføring av Demokratiuka og Europakonferansen, med et bredere partnerskap og en mer bærekraftig finansieringsstruktur. Det vil i den forbindelse være naturlig at programrådets sammensetning vurderes av styringsgruppen på nytt.

Regionplan Agder 2030

Det fremgår av vurderingene ovenfor at saken anses for å bidra til flere av satsingsområdene i Regionplan Agder 2030 – herunder kanskje særlig til satsingsområdene «Attraktivt og miljøvennlig Agder» og «Utdanning, kompetanse og deltagelse».

Det er bestemt at Demokratiuka framover i større grad skal involvere **barn og unge** i regionen, og bidra til lokal demokratiutvikling. Dette innebærer også at lokale ungdommer vil møte andre ungdommer fra Europa. Dette er et arbeid som hele partnerskapet, inkludert Agder fylkeskommune, deltar i.

Økonomiske konsekvenser

Fylkeskommunens tilskudd til Europakonferansen om Demokrati og Menneskerettigheter har så langt vært finansiert over budsjettet til avdeling for kultur og idrett gjennom en administrativ behandling. Ettersom det nå er utarbeidet en ny modell for finansiering er det naturlig at fylkeskommunens tilskudd behandles politisk og eventuelt legges inn som et fast tilskudd. Tilskuddet vil bli foreslått innarbeidet i forbindelse med behandlingen av budsjett/HØP

Konklusjon

Agder fylkeskommune er allerede partner i avtalen om Europakonferansen i Kristiansand og har bidratt årlig med kr. 300.000.

I tråd med vurderingene ovenfor, anbefaler fylkeskommunedirektøren at Agder fylkeskommune bevilger kr. 300 000 til Europakonferansen om Demokrati og

Menneskerettigheter i Kristiansand for 2026, med muligheter for forlengelse dersom konferansen videreføres i 2027 og fremover.

Kristiansand, 22.09.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør